



Luxembourg, 28. september 2012

PRESSEMEDLING 12/2012

Dom i sak E-18/11 *Irish Bank Resolution Corporation Ltd* mot *Kaupthing Bank hf*

ETTER ARTIKKEL 14 I DIREKTIV 2001/24/EF KAN EN NASJONAL REGEL IKKE MEDFØRE AT EN FORDRING FRA EN KJENT KREDITOR SOM IKKE HAR BLITT UNDERRETTET ENKELTVIS OM KONKURSÅPNING I EN KREDITTINSTITUSJON AVVISES, SELV OM EN OPPFORDRING OM Å ANMELDE FORDRINGER ER BLITT KUNNGJORT

DE ØVERSTE DOMSTOLER I EFTA-STATENE VIL TA TILBØRLIG HENSYN TIL AT DE ER BUNDET AV LOJALITETSPLIKTEN NÅR DE AVGJØR OM SPØRSMÅL SKAL FORELEGGES FOR EFTA-DOMSTOLEN

EFTA-domstolen avga i dag en rådgivende uttalelse som svar på spørsmål fra Reykjavík tingrett (Héraðsdómur Reykjavíkur), Island, vedrørende tolkningen av artikkel 14 i Europaparlaments- og rådsdirektiv 2001/24/EF av 4. april 2001 om sanering og avvikling av kredittinstitusjoner.

I oktober 2008 ble det åpnet konkurs i Kaupthing Bank. Som en del av prosessen kunngjorde saksøkte, Kaupthing, en oppfordring til kreditorer i ulike aviser i EØS, EU-tidende og på sin hjemmeside om å anmelde fordringer. Alle med fordringer eller andre rettigheter overfor Kaupthing ble bedt om å sende inn sine krav skriftlig innen seks måneder.

I saken som står for Reykjavík tingrett hevder Irish Bank Resolution Corporation Limited, som har to Kaupthing-obligasjoner, at dets fordringer, fremsatt etter fristens utløp, må anerkjennes som mottatt innen fristen og legges til i listen over anmeldte fordringer i forbindelse med bankens konkursbehandling, fordi det ikke ble individuelt underrettet.

Etter at Reykjavík tingrett hadde besluttet å be om en rådgivende uttalelse, anket saksøkte beslutningen til Islands Høyesterett (Hæstiréttur Íslands). Høyesterett opprettholdt beslutningen om å forelegge spørsmål til EFTA-domstolen, men endret vesentlig på spørsmålene.

EFTA-domstolen minnet om at ODA artikkel 34 etablerer en særskilt form for domstolsamarbeid mellom EFTA-domstolen og nasjonale domstoler, med sikte på å gi de nasjonale domstoler den nødvendige tolkning av EØS-retten for å avgjøre saker som de har til behandling. EFTA-domstolen uttalte at det bare er den nasjonale domstol saken står for, og som er ansvarlig for den påfølgende rettsavgjørelse, å fastslå i lys av de spesielle omstendigheter i saken både behovet for en rådgivende uttalelse for å gjøre den istand til å avsi dom, og relevansen av spørsmålene som forelegges.

Retten bemerket at etter ODA artikkel 34 er forholdet mellom EFTA-domstolen og nasjonale domstoler i siste instans mer partner-aktig enn forholdet mellom EU-domstolen og de høyeste domstoler i medlemsstatene i EU. Likevel vil domstoler som avsier avgjørelser som etter nasjonal rett ikke kan bringes inn for en høyere rett ta tilbørlig hensyn til det faktum at de er bundet til å oppfylle sin lojalitetsplikt etter EØS-avtalen artikkel 3 og at individer og markedsdeltagere i EFTA-statene drar nytte av plikten som tilsvarende domstoler i EUs medlemsstater har til å forelegge spørsmål for EU-domstolen.

EFTA-domstolen minnet om at bestemmelsene i EØS-avtalen og prosessuelle bestemmelser i ODA skal tolkes i lys av grunnleggende rettigheter. EFTA-domstolen bemerket at når en domstol som avsier avgjørelser som etter nasjonal rett ikke kan bringes inn for en høyere rett ikke tar til følge en begjæring om å forelegge en sak for en annen domstol, kan det ikke utelukkes at en slik avgjørelse kan være i strid med EMK artikkel 6 nr. 1. Særlig kan dette være tilfelle dersom beslutningen om ikke å forelegge er ubegrunnet, og derfor må anses vilkårlig. Disse hensyn kan også gjøre seg gjeldende når en domstol som treffer avgjørelser som etter nasjonal rett ikke kan bringes inn for en høyere rett, enten i sivile saker eller straffesaker, opphever en beslutning av en underordnet domstol om å forelegge saken til en annen domstol, eller opprettholder foreleggelsesbeslutningen, men endrer spørsmålene som den underordnede domstol har stilt.

På denne bakgrunn behandlet EFTA-domstolen de to spørsmål slik de var endret av Høyesterett sammen med det opprinnelige første spørsmål fra Reykjavík tingrett, for å gi så fullstendige og nyttige svar som mulig til den anmodende domstol innenfor rammen av det nære samarbeid etter ODA artikkel 34.

EFTA-domstolen fant at den islandske versjon av artikkel 14 i direktivet avviker vesentlig fra blant annet den engelske, norske, tyske, franske, danske, svenske, italienske og spanske språkversjon. Den estiske regjering og ESA har dessuten pekt på at den også avviker vesentlig fra henholdsvis den estiske og finske, samt den greske språkversjon.

Domstolen kom til at når det er sprik mellom autentiske språkversjoner av en bestemmelse, vil et foretrukket utgangspunkt for tolkningen være å velge en som har den bredeste basis i de ulike språkversjoner. I tilfelle av uoverensstemmelse mellom språkversjonene, må bestemmelsen tolkes autonomt og ensartet under hensyn til formålet og den alminnelige oppbygning av de regler som den er en del av, slik at den så langt som mulig er i samsvar med de generelle prinsipper i EØS-retten. Den versjon som gjenspeiler formålet og den alminnelige sammenheng i reglene fastsatt i direktivet, samt generelle EØS-rettslige prinsipper, må anses for å gi uttrykk for innholdet av en EØS-rettslig bestemmelse.

Følgelig kom EFTA-domstolen til at artikkel 14 i direktiv 2001/24/EF utelukker nasjonale regler som etter offentligjøringen av en oppfordring til å anmelde fordringer rettet mot kjente kreditorer som har sitt bosted, faste oppholdssted eller hovedsete i andre EØS-stater, tillater avvisning av fordringer som ikke er meldt, selv om kreditorene ikke er underrettet enkeltvis.

EFTA-domstolen bemerket at målet om etablering av et dynamisk og ensartet EØS bare kan oppnås dersom borgere og markedsdeltagere i EFTA og EU ved å bygge på EØS-retten kan dra nytte av de samme rettigheter både i EU- og EFTA-pillaren av EØS.

EFTA-domstolen uttalte at den nasjonale domstol er forpliktet, så langt det er mulig, til å tolke nasjonal lovgivning i lys av ordlyden og formålet med direktivet for å oppnå det ønskede resultat, slik at et individ eller en markedsdeltaker som er en kjent kreditor men som ikke er underrettet enkeltvis gjennom utsendelse av en melding, slik som saksøker, kan anmelde en fordring til den ansvarlige nasjonale konkursavviklingsmyndighet innenfor gjeldende frister etablert etter nasjonal lovgivning.

Dersom det ikke er mulig, bemerket EFTA-domstolen at ved brudd på EØS-retten av en EØS-stat, er staten forpliktet til å yte erstatning for tap og skade påført enkeltpersoner og markedsdeltagere.

Dommen er tilgjengelig i fulltekst på Internett, se <http://www.eftacourt.int>.

Denne pressemelding er et uoffisielt dokument, og er ikke bindende for EFTA-domstolen.